СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 161. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 14. липня, 1925. VOL. XXXIII. No. 161. Jersey City, N. J., Tuesday, July 14, 1925. THREE CENTS

Кріза в промислі твердого угля в Злучених Державах

ЕТЛЕНТИК СИТІ, Н. Дж., 11. липня. — Тут продовжують-ся наради спільного комітету власників копалень твердого угля (антрациту) і майнерів. На другий тиждень наради обновляться у второк 14. с. м.

Покищо обі сторони виступили з ріжними статистичними обчисленнями про час праці і зарібки майнерів.

Голова Обєднаних Майнерів Америки Джан С. Лунс заявив, що антрацитові робітники, які роблять зверхи землі, а яких є понад 45,000, майже всі заробляють річно меньше ніж $2,000. Лиш 1,800 з них, каж Лунс, заробляє понад $2,000 річно.

На се заявили представники власників копалень, що се не правдиве і пересадне обчисленне. Вони кажуть, що обчисленне опирається на давній статистиці, коли ще заробітні платні углевих робітників були низші. Вони зазначують, що тепер поверхняні робітники копалень антрациту заробляють більше, а навіть найнизше платні з них денно по $4.62 і за 292 дні праці в році можуть заробити по $1,379 річно.

Се, кажуть вони, дотикає лиш поверхняних робітників, а натомісць підземельні майнери одержують більше. Їх річні заробітні платні, кажуть вони, переходять пересічно $2,500, хотяй дві третини з них се не фахові углекопи.

Знавці антрацитового промислу в Пенсилвенії заповідають, що страйк антрацитових майнерів вибухне 1-ого вересня с. р. Публика, кажуть вони, стежить за ходом подій у сьому так важному промислі для нації і буде дорікати обом сторонам, або більше сій, що в її очах головно причинилась до страйку.

СПЕКА.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 11. липня. — Сьогодні була доволі значна спека. Термометер показував 89 степенів. Парність (гюмидиті) була невелика.

Теперішне тепло ще протриває весь тиждень, з незначними змінами.

СТРІЧА КУЛИДЖА З КЕЛЛОҐҐОМ.

СВОМПСКАТ, Месс., 12. липня. — Президент Кулидж відбув тут вчера 3-годинну конференцію з державним секретарем Келлоґґом про заграничну політику. Найбільше говорено про питанне Китаю.

Завтра буде друга конференція, а відтак Келлоґ вертається до Вашинґтону.

Він не хотів переказати ґазетним репортерам змісту своєї розмови.

МІНІСТРИ УСТУПАЮТЬ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 11. липня. — В поінформованих кругах запевняють, що небаром уступить кромі міністра війни Вікса також міністер внутрішніх справ Ворк, котрий хоче кандидувати до сенату із стейту Колорадо.

ОБЖАЛОВАНІ З ПРИВОДУ ЗАВАЛЕННЯ ДОМУ.

БОСТОН, Месс., 11. липня. — Суд присяжних обжалував нині 9 осіб з приводу завалення дому з рестораном Пиквик Клоб дня 4-ого с. м., коли то згинуло там 44 особи.

Між обжалованими є голова і скарбник клюбу Т. Дж. Беррі, винаємник дому Ґаймен Блумберґ, і архитект Дж. С. Фанк.

Судля Ламмас сказав до звітників часописий, щоб сю справу трактували спокійно, аби її суджено в суді, а не в ґазетах.

ГРІМ УДАРИВ В КОНҐРЕС.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 12. липня. — Сьогодня вдарив грім у вежу капітолю (будинку Конґресу), де є велика статуа Свободи.

ШКОЛА І ЦЕРКВА.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 11. липня. — Священик в Коломбійському университеті др. Реймонд С. Накс заявив, що суперечка про еволюцію не вплине на се, щоб церква стала осторонь від школи. Обі сі установи і надалі, казав він, будуть союзниками.

СКОВПС.

ДЕЙТОН, Тенессі, 11. липня. —. Джан Томас Сковп заявив, що середня школа (гай скул), в якій він учив, безперечно вже більше його не схоче на вчителя, а таксамо і він не хоче там бути,бо се,каже, обом сторонам було-б немиле.

Сковпса тут в місті добре знають і всі його люблять, бо він добра, щира і товариська людина.

Він належить тут до церкви і є чоловіком релігійним. Церковна громада зовсім не гадала його усунути за учення в школі, що життє на земській кулі повстало через еволюцію (довгий постепенний розвиток).

ЗЛОЧИННІСТЬ МАЛІЄ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 11. липня. — Тутешній комісар поліції Енрайт видав звідомленне про безпеченство в Ню Йорку за перший піврік 1925-ого року. З того звіту виходить, що злочинність в Ню Йорку постепенно маліє. В першому півроці 1925 році було на 15% меньше рабункових нападів з револьверами.

СТРАТА ДЛЯ НІМЕЦЬКОГО ФІЛЬМОВОГО ПРОМИСЛУ.

БЕРЛІН, 11. липня. — Німецькі фільмові промисловці нарікають, що заграничні фільми засипають німецький ринок.

За перших 5 місяців сього року прислано до Німеччини 407,000 метрів фільм із заграниці, коли в тому часі в Німеччині вироблено також меньше-більше стільки фільм.

Вони закликують німецьку владу, щоби подбала, аби закордонні фільми не підкопували німецького фільмового промислу.

Українські Громадяни!

Чи Ваша громада не повинна причинитися своєю жертвою до ратовання українського народу від голодової смерти?

Чи хвиля страшної руїни на українських землях не зєднає нас знову в одну могучу сімю і чи ми, українська заморська іміграція, не відповімо гідно на ляцький терор і насильство?

Кличемо ще раз:

ДО ПРАЦІ! СПІШІТЬ НА НАРОДНІ ВІЧА ТА СВОЄЮ ЖЕРТВОЮ ПОМОЖІТЬ КРАЄВИ!

По інформації пишіть до:

ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

ШОВІНІСТИЧНА ДУРІЙКА ПОЛЬСЬКИХ ПОЧТОВЦІВ У ЛЬВОВІ.

У львівській головній почтовій конторі жирує якась шовіністична гієна, яка у своїх вибриках доходить до щораз більшого абсурду. До редакції Діла відусіль приходять скарги, що листи, не тільки адресовані в одній українській мові, але навіть із паралельною польською назвою місця побуту адресата, — безпардонно завертають зі Львова назад до висилаючого на провінцію. Є це яскраве надужиття, яке нарушує навіть ославлене почтове розпорядження про адреси „в єнзику паньствовим". У посіданні Ред. Діла чимало таких листів, де урядник чи урядничка зовсім не звернула уваги, що на коверті величезними літерами написано „Львув", тільки перечеркнули геть усе й написавши „мейсцовосьць в єнзику паньствовим" — завернули назад листа! Може би найшлось авторитетне начальство, що поклало би край тій почтовій вакханалії?!

В ГОСТЯХ У СОЮЗНИКІВ.

Недавно викрито й арештовано в Парижі велику шайку польських бандитів, яка цілий ряд місяців непокоїла мешканців Парижа. Ще не прогомоніла добре отся неприємна для Поляків справа, а вже французька преса приносить нову вістку про арештування „короля злодіїв та бандитів" Антона Мантеля, теж польського „родака", який на своїй совісти має не менше й не більше, а тільки 50 грабіжей. Також у Брукселі викрито шайку бандитів під проводом якогось „Владка". Як бачимо, польська культурна місія не обмежується тільки на схід Европи, але благословить своєю діяльністю також захід, не виключаючи при тому своїх вірних союзників.

3. МАЯ НА ЗАМАРСТИНОВІ.

„Слово Польске" з 22. V. ц. р. подає таке: „В Замарстинові у святинях обох обрядів відправлено мольби. Богослуження грецького обряду відправив катехит о. М. Ярема. При тій нагоді виголосив тойже о. Ярема принагідну проповідь, в якій представив історію конституції 3-ого мая, а закінчив її закликом до льояльности супроти Польщі". Цього хіба досить. Більше писати не приходиться.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В суботу, 11-го с. м., пополудни помер в Вудгейвен, Л. Ай. Н. Й., Микола Угорчак, відомий український громадянин, котрий довший час жив і працював в Ню Йорку.

Покійний родився в Тисьмениці повіт Товмач, в Галичині, 11-го мая 1889 року і прожив усього 36 літ.

В старому краю ходив до ґімназії в Бучачи і в Станиславові, де брав участь в тайних студентських орґанізаціях. За се він натерпівся, а коли його прогнано, покійний віддався купецькому заводови. В 1906 році прибув до Америки і разом з батьком працював в кушнірському заводі. Він був дуже працьовитий і вечерами учився в нюйорських вечірних школах. Скоро став у своєму заводі специялістом-моделістом і заробляв більше своєю працею.

Покійний був 12 літ членом У. Н. Союза.

Покійний Микола оженився був 1911 року і оставив сиротами трое малолітніх дітий.

Покійного знала і любила українська грамада, яка щиро жалує по страті трудячого земляка, котрий передчасно зійшов у могилу, занедужавши тому кілька тижнів і перебувши операцію.

Пером земля Покійному і Вічная Память!

Панахида в понеділок, 13. с. м., о годині 8-ій вечером, в домі жалоби при 8816 — 107-ій евені в Вудгейвен, Л. Ай., Н. Й.

Похорон зачнеться у второк о годині 9-тій рано в домі жалоби. В церкві при 158 Норт 5-ій улиці в Брукліні (українська католицька церква) буде похоронний обряд о 10-ій годині рано. Відтак перенесеться домовину на цвинтар Кальварія в українській секції.

ГРАДОВА БУРЯ В ПОВІТІ СЯНІК.

Понад громади Вершина і Березки Сяніцького повіту пройшла градова буря і знищила збіжа, особливо жита і пшениці на просторі 800—1000 морґів.

НОВІ КОПАЛЬНІ ЗОЛОТА.

Німецький проф. Кельбах відкрив в Ісляндії на кільометер довгу смугу кварцу, що має в собі незвичайно високий процент золота. Добувати її буде товариство німецьких, голяндських та швайцарських капіталістів.

УКРАЇНСЬКЕ ЛОВЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО.

В Станиславові основано українське ловецьке товариство „Ватра". Головою товариства вибрали загальні збори, які відбулися 10. м. м., інжінера радника Дудку. Завданням довколичних громад Станиславівщини є піддержати перше й одиноке українське ловецьке товариство Підкарпаття та винаймати лиш йому громадські ловецькі терени.

ЗАКОПАВ У ПИВНИЦІ, А ПО 6-ти РОКАХ НАЙШОВ У КОМИНІ.

Така сензаційна історія трапилася п. Германові Шенбахові, замешкалому при ул. св. Анни ч. 5 у Львові. Після укр.-польських боїв у Львові закопав він у пивниці залізну касетку, в якій скрив 38 штук столового срібла, 12 штук біжутерії, м. и. брилянтовий нашийник, перстені, — золотий годинник і инші дорогоцінности великої вартости. Коли воєнна хуртовина затихла, Шенбах пішов добути свій скарб, але — на великий свій переляк — найшов лише діру в землі. Так і не найшли ніякого сліду з брилянтів, ані теж не знали, кто міг стати справником лиха. Аж ось недавно коминярський челядник Геґенґеґер, який прийшов вичистити комин у камяниці п. Шенбаха, найшов у комині розбиту залізну скриньку а в ній неторкані клейноди Шенбаха. Коминяр був на стільки чесний, що зголосив негайно свою находку, яка була найприємнійшою несподіванкою для її власника.

ЛЬВОВІ І В КРАЮ.

ЛЬВОВІ І В КРАЮ

Недавно перевела львівська поліція масові труси й арешти серед Українців Львова. Арешти зачалися, як звичайно, від українських студентів. Арештовано між іншими: студента Кубаєвича, Гафтковича, Стефанишина, Качмарського, Ковалиска, як рівнож двох братів, Барановських. Польські часописи звязують сі арешти зі справою нападу на почтовий віз в Калуші та у Львові на головній почті.

Рівночасно з видаваннем журналу для ґімназійної молодіжи „Метеор" арештовано у Львові і в краю слідуючі особи: Редька зі Станиславова, Жолкевича Володимира з Коломиї, Матчака Теодора зі Львова, Мицка Ярослава з Тернополя, Деменчука Михайла з Бережан.

Кріза в углевому промислі в Анґлії.

ЛОНДОН, 11. липня. — Недавно власники копалень угля в Анґлії заявили, що відкликують теперішню умову з майнерами з днем 1-ого липня с. р., а натомісць готові заключити нову умову, в якій хотять зменьшити заробітні платні майнерів і збільшити день праці з теперішнього 7-годинного на 8-годинний.

Майнери не тільки відкинули се предложенне власників копалень, але ще й заявили, що поти з ними не будуть переговорювати, поки сі перше не відкличуть свого предложення, яке майнери вважають провокуючим.

Майнери вже готовляться до загального углевого страйку в Анґлії і анґлійська Федерація Майнерських Юній одержала вже запевненне від Загальної Ради Конґресу Робітничих Юній, що підіпре майнерів всіми можливими способами.

Правительство дуже занепокоїлось надходячою крізою в угевому промислі, яка може спричинити крізу і в других промислах, і тому зачало посередничити між обома сторонами, щоб довести їх до порозуміння і згоди.

Від імени влади виступає яко посередник міністер военної фльоти В. С. Брижмен. Він переговорює з обома сторонами і силкується довести до порозуміння. Майнери виявили доволі доброї волі, але власники копалень заявили, що вони зовсім не схильні відкликувати свого предложення.

Брижмен не кидає переговорів і буде в постійному телефонічному полученню з провідниками майнерів, котрі будуть на річному зібранню майнерської юнії в Скарборо.

Він радить, щоб правительство покликало до життя окремий слідчий суд, та щоби спинити страйк, а покищо заключити тимчасову умову.

АНҐЛІЯ КУПУЄ ЗОЛОТО.

ЛОНДОН, 11. липня. — Банк Анґлії закупив в Голяндії золота вартости $2,000,000. Се вже вдруге Анґлія купує золото в Голяндії.

ЛІБЕРАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ ІНДІЇ.

ЛОНДОН, 11. липня. — В тутешніх урядових кругах говорять про нові пляни реформи в Індії.

Покищо се тільки пляни, які слід би перевести в життє. Вони заповідають доволі ліберальні зміни в Індії.

Анґлійські державники схильні в дечому до сих реформ з уваги на потребу сильнійшого становища анґлійської влади в Індії у випадку війни на Сході.

БЕЛЬҐИЙЦІ ПОКИДАЮТЬ РУРЩИНУ.

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельґії, 11. липня. — Бельґія відкликує своє військо з Рурщини. Воно вернеться домів між 19-им і 25-им сього місяця.

КОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПАРИЖ, 11. липня. — З нагоди свята великої француської революції дня 14-ого с. м. француські комуністи хотять уладити по цілій Франції демонстрації проти війни в Мароку.

ВІЙНА В МАРОКУ.

ПАРИЖ, 11. липня. — Француське правительство перенесе ще три дивізії кольоніяльного війска на фронт в Мароку. Сим робом Франція мати-ме в Мароку 100,000 війска проти Ріфів.

Команду над сим війском обіймає дня 18. с. м. ґенерал Станислав Нолен.

МОНАРХІСТИ У ФРАНЦУСЬКИХ ШКОЛАХ.

ПАРИЖ, 11. липня. — Сьогодня на річному іспиті в колеґії Людвика Великого був предсідателем бувший премієр і теперішній голова парляменту Едуар Ерріо.

Коли він встав, щоб виголосити промову, хлопці закричали його і не дали йому говорити. Се були школярі-роялісти (монархісти), які належать до орґанізації Аксіон Франсе (француська акція).

Поліція викинула із салі найбільше крикливих роялістів і тоді Ерріо вдруге зачав ґоворити. Але оставші ученики роялісти таки не дали йому промовляти, заглушуючи його криком, свистом і стуком.

Ерріо мусів кинути бесіду і вийти із салі. Та на дворі зібрались нашвидку ученики других шкіл й уладили йому таку-саму котячу музику.

Пополудні Ерріо явився проводити на засіданню, на якому обговорювано справу буджету. Його приятелі хотіли винагородити його за прикре принятте в школі і стали кричати: Нехай жиє Ерріо, та і там роялісти й оклики заглушили своїм криком.

ПОСПІШНИЙ ЛІТАК.

ЛОНДОН, 11. липня. — Ґазети сповіщають, що в Анґлії будують тепер поспішний літак, що летіти-ме 300 миль на годину (сім разів скорше від зелізниці).

Сей аероплян будується в тайні. Як кажуть, про будову його мотора знає лиш 4 особи.

Сим літаком хотять Анґлійці змірятися з Американцями у воздушних перегонах.

ВОЗДУХОПЛАВОМ ДО ПІВНІЧНОГО БІҐУНА.

БЕРЛІН, 11. липня. — До Німеччини прибуде небаром відомий норвеський одкривець Роалд Амундсен на конференцію з д-ром Ґуґом Екенером, котрий торік переправив до Америки великий воздухоплав, що його там названо Лос Енджелес.

Вони хотять умовитись про будову Цеппеліна для лету до північного біґуна.

На розмові буде і недавній співподорожник Амундсена Американець Елсворт, котрий 26-ого с. м. [illegible]

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three [illegible] copy		Поєдинчое число три центи.	
One year		На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months		На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ТУГА ЗА РІДНИМ КРАЄМ

(НОСТАЛЬГІЯ).

Уява в чоловіка то найбільше божеська, найбільше творча часть його душі. Ця уява виявляється в кождого вже з малечку, в одного більше, в другого меньше. На тому тлі виростають поети, народні генії. Шевченко оповідає, як малою дитиною йшов до стовпів, що підпирають небо.

Богато спільного з уявою, з поезією має ностальгія (туга за рідним краєм). Є люди, що меньше піддаються тузі за рідним краєм, є такі, що більше, ба й такі, що з тієї туги вмірають. Є й цілі народи, у яких можна це слідкувати. Передусім на ностальгію нездужають: Мадяри, Французи, а вже мабуть таки найбільше ми, УКРАЇНЦІ. Українська поезія народня й ненародня переповнена жалем і тугою за родиною. Германська раса (Німці, Англійці) меньше сентиментальні, меньше піддаються жалю за рідними сторонами. Для них, можна сміло сказати, батьківщина всюди, де йде добре бізнес. Німець або Англієць дуже добре буде собі й весело жити в наших українських Карпатах, над Дніпром чи в Донеччині, хоч виріс у Берліні чи Лондоні. Але самособою є й вимки: є Німці, які дуже терплять на чужині, тужать.

Ностальгія нападає чоловіка днями й підлягає ріжним настроям. Такий біль поширює уяву (фантазію) і ціле духове життя. Чоловік, так сказати, пересаджує себе самого на батьківщину (думками переноситься туди), овид його почувань поширюється значно.

Як скінчилась світова війна, після розвалу Австрії й Росії — а опісля по упадку України — могли ми запримітити у неодного нашого вояка, що то значить туга за рідним краєм, за батьком-ненькою, за жінкою і за дітьми. Або й ще скорше, прим. після того, як австрійсько-німецькі війська відібрали Галичину, Львів від Москалів. Як нетерпеливо виждали вояки тієї хвилини, коли одержать відпустку, вернуть до свого рідного села!

Найкраще розуміють слово БАТЬКІВЩИНА люди, які богато подорожують. Батьківщина, то сума наших привичок, обичаїв, звичаїв, споминів, сподівань, наших бажань. Коли живемо все дома, бачимо лише темні сторони. Але на далекій чужині, там загоряється, палахкотить любов до батьківщини. Після розвалу Австрії, як вертали наші полонені, можна було почути й бачити, як раділи вони вже коли наблизилися до Галичини, як радувало їх кожне дерево, кожен потічок! На неодного можна було сказати, що небагато йому до божевілля! Сльози радости котилися їм із очий.

Або як упала Західна Україна. Один полонений, що вернув щойно тоді до Галичини, бо скорше не міг, оповідав таке: Як вернувся, застав свою неньку дуже хору, вміраючу, а не міг помогти. Мати вмирала на серце... Жовнір, загартований страшними нуждами й невзгодинами, що стільки надивився смерти в очі, вертає веселий, дякує Богу, що здоровий, а не як инші, каліками... Вже як найскорше хотів би бути дома, щоби уцілувати стареньку неньку, озолотити її останні дні... Линуть йому сльози радости, як побачив хатину, в якій зріс, як ступив на подвіря, на якому бавився малим хлопчиком. Та, як сказано, застає неньку вміраючу. Вмерла на серце. І батьківщина вмерла тоді. Всюди смуток, арештування, інтернування, попалені хати.

Але надія не повинна загибати, не слід тратити надії на відродження. ЯК ДОВГО НАРІД НЕ ВТРАТИВ НАДІЇ, НЕ ВТРАТИВ І СИЛИ. Але за мало самої любови й надії. Весь світ сильніший, як наші затиснені пястуки, але порожні. Не числяться теж сильні міра сего з сентиментами. Тому ця любов, яка виплива з наших серць для батьківщини, повинна нас усіх запалювати теж завзяттєм, заохочувати до невсипучої праці для батьківщини, для її воскресення. Праця спокійна, мирна, причиниться не меньше до нашого воскресення, як і війна. Бо спокійна, економічна праця дає найсильніші основи для будівлі держави.

Туга за втраченою батьківщиною, за відродженою а так скоро впавшою своєю державою, за мріями, що ми їх леліяли, мусить бути жерелом нашої віри в кращу будучину.

МОСКОВСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ СУПЕРНИЦТВО.

В останніх двох літах можна було помітити спочатку неясну, а чим далі то все виразнійшу ривалізацію між московським центром і радянським урядом України за впливи на Україні. І хоч як парадоксальним це видається, то факту такої ривалізації заперечити ніяк не можна. Вона виявлялася на ріжних ділянках життя. Та найяркійше стиралися впливи московського комуністичного та урядового центру з місцевими впливами серед робітничих та селянських мас.

До гострих конфліктів не доходило між московськими та місцевими урядовими і партійними колами тому, що на це не дозволяла ні партійна дисципліна, ні радянська конституція. Якщо де й прибирали ті загострення яркійшу форму, то це було на економічному полі.

Місцеві урядові кола на Україні зробили свого часу важкий закид Москві за те, що вона надмірно експльоатує українські багатства не даючи натомісць Україні ні відповідних фондів ні кредитів на піднесення господарства та промислу. На другому всесоюзному зїзді ілюстрували українські заступники цифрами покривдження українського промислу в порівнанню хочби з уральським. Другим таким яркійшим фактом загострення відносин був протест наркомюста України Скрипника проти посягань московської прокуратури по праву вмішування у внутрішні справи України та нарушувати конституцію. Третій факт — це були т. зв. страхові (асекураційні) непорозуміння між Москвою і Харковом. Все те були факти, що не вилялися вправді у ворожнечу між Московом та Харковом, але всеодно посіяли по одному і по другому боці зерна якогось не то взаїмного недовіря не то упередження.

Московський центр все приймав та проголошував і кількакратно підкреслював у формі резолюцій та окремих деклярацій а навіть у формі декретів свою толеранцію у національних справах. Урядові кола на Україні за часів Раковського, що був ставлеником Москви, нею на голову уряду призначеним, розуміли цю толеранцію в той спосіб, що на Україні всевладно панували московські впливи. На щастя ті впливи паралізували місцеві національно-свідомі українські елементи, вони опанували масу передовсім селянську. І дійшло до того, що уряд і компартія остали на Україні ізольованими, вони стали тільки сліпим знаряддям у руках Москви і були позбавлені всяких впливів на маси.

Почався компроміс. КП(б)У взяла до свого нутра насамперед т. зв. незалежних українських соціялістів, потім лівих українських соціялістів-революціонерів а далі т. зв. боротьбістів а накінець зязався із найбільше небезпечною для себе суперницею на Україні, з українськими комуністами т. зв. укапістами.

Приймивши до свого нутра таку кількість свідомого національно українського елементу, пануюча партія не могла не рахуватися з його настроями. І саме під впливом українського елементу внутрі партії а далі наслідком небезпеки ізоляції та самотности серед українського селянського моря КП(б)У взялася енергічно за проводження т. зв. національної політики.

Раковського заступив Чубар, а крім нього до уряду увійшло ще кілька инших національно-свідомих Українців як Шумський та Скрипник. Вони почали надавати українській внутрішній політиці зовсім проти- [illegible] рактер, почали рахуватися з настроями мас. Наслідком того прийшла інтензивна українізація урядового апарату, всіх державних установ і шкіл усіх типів. Українізація стрінула завзятий спротив у московських урядовцях і серед московських партайманів на Україні. Уряд взявся в деяких випадках за репресії. Та на тому не кінець. Апарат з бідою українізувався, але позаду українізації оставала партія. І ось 6. травня 1925 центральний комітет партії рішив українізувати і саму партію. Від 1. січня 1926 р. все внутрішнє урядування партії перейде на українську мову. А й тепер вже появився на українській мові новий ідеольогічний орган КП(б)У великий місячний журнал „Більшовик". Київського „Більшовика," що був органом Київського Губвиконкому та був найкраще редагованим українським денником, рішено злучити з „Пролетарською Правдою." Ця остання виходила на російській мові та мала масу читачів серед робітництва а тим самим мала величезний тіраж. „Більшовик" такого тіражу не мав, длятого злучена з „Большевиком" „Пролетарська Правда" виходитиме на українській мові. В мотивах так і сказано, що злука наступила тому, щоби получити першорядний український редакційний та інтелектуальний капітал „Більшовика" з величезним тіражом „Прол. Правди". Це теж одна зі засобів українізації робітництва.

Вся та українізаційна політика теперішнього уряду викликала занепокоєння в Москві. Насамперед почала проти неї виступати московська преса. Вона виступила проти „насильної українізації" національних меньшостей на Україні, в першій мірі російської, в склад якої попала чомусь і жидівська меньшість. Першим, що енергійно виступив проти такої політики харківського уряду, був Ларін. Він зробив це не тільки в пресі, але й на останньому третьому Всесоюзному Зїзді Рад. Свій виступ аргументував тим, що ось харківський уряд примушує жидівських кустарів пренумерувати українську газету „Вісти." На це дістав від представника України дуже влучну відповідь а іменно, що на Україні передплата офіціяльних „Вістей" обовязує з тих самих причин, з яких в Росії обовязує передплата офіціяльних московських „Ізвестій."

Найяркійше виявилося суперництво московського центру і харківського уряду в чисто політичних справах на останньому III. Всесоюзному Зїзді Рад. Там представники України сильно заатакували Всесоюзний уряд за його закордонну політику. Всі випади українських представників були спрямовані перш за все на адресу Чічеріна а відтак Рикова і Калініна. Замітне те, що всі представники України виступали одноодушно. І Чубар і Петровський а найбільше Шумський критикували політику Чічеріна у відношенню до Польщі. Саме на тлі розуміння тої політики засіявся між ними а другим осередком поважний конфлікт. У паризьких „Последніх Новостях" Мілюкова з 7. червня ц. р. є на цю тему стаття якогось харківського очевидця всіх тих подій і настроїв Н. С. Написана вона в Харкові під кінець травня. В ній між иншим є така характеристика відносин:

„Український уряд перестав бути ставлеником Москви. Він нею тепер не назначається а вибирається. Розправитися з ним так як з „урядом" Грузії, який розігнано та розсаджено, не може, бо комуністичний уряд України додумався до того, до чого ще не додумався московський уряд, а іменно він засвоїв собі означену національну програму, яка притягнула до нього значні кола української інтелігенції...

Голова українського уряду Чубар уважав навіть за вказане публично заявити, що Україна є незалежною, суверенною державою, що двох державних мов на ній бути не має і бути не може, а є тільки одна українська мова і що зі сторонниками „єдиної неділимої Росії," до якої партії вони не належали, уряд буде вести завзяту та безпощадну боротьбу...

Націоналістичні елементи на Україні уявляють собою тепер на Україні велику небезпеку тим більше, що український уряд находиться під їх непереможним впливом. Агресивна політика супроти Польщі може тільки скріпити позицію тих елементів.

Мова Чічеріна на Всесоюзному Зїзді Рад викликала на Україні велике невдоволення навіть серед комуністичних кол. Чути жалі, що Москва не бажає рахуватися з настроями українських робітничих мас. Почалися балачки навіть про неминучість участи України в керуванню закордонною політикою Союзу, бо до тепер ця участь майже ніяка. Тепер ті балачки немов би втихли, але невдоволення остало, осталося і противенство між московською та українською політикою супроти Польщі. Це противенство може бути багатим у необчислимі наслідки не тільки зовнішного але і внутрішного характеру."

Очевидячки, що мілюківський кореспондент проливає сльози над тим сумним явищем, що Україна старається еманципуватися від московських впливів.

Зі всього повищого ясно, що на Україні відбувається тепер великий процес національного освідомлювання серед усіх верств нашого народу. Очевидно, що все те дуже добре розуміє та відчуває теперішній харківський уряд, та старається приноровити себе до пануючих настроїв. Усі останні виступи уряду на московському зїзді в національних українських справах треба приписати перш за все почуттю тої реальної підержки, яку він може одержати в тих справах кожної хвилини на Україні. Як би цього почуття не було, то певно не було б і таких ярких виступів, як останні. Для нас той величезний ріст свідомого українства має незвичайно велике значіння, а тому не може остати без впливу й на наше внутрішне життя і консолідацію наших національних сил під Польщею.

В. М.

(„Діло").

ЩЕ ВЧЕРА...

Степи... Кругом дотопа сонця.
Поклався вітер на траві.
Далеко — ген! — у синяві
Село чекає оборонця.
Який простір! Яка краса!
Сміються сині небеса.
Сміються хмари яснокрилі.
Орел дрімає на могилі...
А коні куряву здіймають.
А коні землю рвуть
Закутими копитами...
Почули степ... пристанули...
І ніздря розширяють
І ржуть...
Вперед! І знову грянули
В погоню за розбитими.
Великдень нам у груди.
І пісня котиться в просторі,
Немов би хвиля в синім морі:
(А сонце, сонце всюди
І всьому божий рай!)
„Хто нам казати важиться,
Що то невольний край,
Виходь на бій! Покажеться!"
Нечайно блиск [illegible] і гук
Аж охнула могила!
...Позір! Шаблі до рук!...
І курява покрила...

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛОЄР-АДВОКАТ МІСТА НЮ ЙОРКУ.

ВАСИЛЬ ЦІЛЬНИК, молодший, син Василя Цільника, довголітного члена Українського Народного Союза, доброго громадянина міста Ню Йорку і теперішнього господаря Українського Народного Дому, покінчив правничу школу — FORDHAM UNIVERSITY LAW SCHOOL — і дістав правничий диплом, дня 9. червня 1925. Наш правник хай буде примірoм для всіх українських синів в Америці. Він знаючи, що убогий батько, який залєдви дає удержанне великій семі, не зможе дати йому відповідної матеріяльної допомоги на студії, з днем вписання на правничу школу постарався о вечірне заняття, яке держав через час свого студіовання і котре в великій мірі допомогло йому з матеріяльного боку осягнути те, що замірив. Хто посилає свої діти до висших шкіл, той розуміє, що значить ходити днями до школи, а вечерами працювати і по праці студіювати. Кождий мусить признати нашому правникови не тільки його здібність, але сильну волю і витривалість в покінченню серед таких відносин правничих студій. Наш правник має всего 22 роки. Говорить добре по українськи і обіцює, що ніколи не забуде свого народу, а навпаки буде старатися серед нього працювати і йому помагати. Честь такому синови і родичам, що виховали такого сина.

Громадянин.

БУДЬ ГОТОВИЙ.

До великого моменту
Будь готовий кождий з вас, —
Кождий може стать Богданом,
Як настане слушний час.
Мовиш: Нині инші війни.
Ну, то иншу зброю куй,
Ум остри, настальой волю,
Лиш вовою, а не тоскуй!
Лиш борися, не мирися,
Радше впадь, а сил не трать,
Гордо стій і не корися,
Хоч пропадь, але не зрадь!
Кождий думай, що на тобі
Міліонів стан стоїть,
Що за волю міліонів
Мусиш дати ти отвіт.
Кождий думай: Тут, в тім місці,
Де стою я у огні,
Важиться тепер вся доля
Величезної війни.
Як подамся, не достою,
Захитаюся мов тінь, —
Пропаде кровава праця
Многих, многих поколінь.
У таких думках держися
І дітей своїх ховай!
Коб лиш чистая пшениця, —
Буде паска й коровай.
Чи побіди довго ждати?
Ждати — довго! То й не ждиж!
Нині вчися побіждати,
Завтра певно побідиш.
Таж не даром цвіт розвився!
Чейже буде з цвіту плід.
Таж не даром пробудився
Український жвавий рід.
Таж не даром іскри грають
У очах тих молодих!
Чей нові мечі засяють
У правицях у твердих.
Довго нас недоля жерла,
Досі нас наруга жре;
Та ми крикнім: Ще не вмерла,
Ще не вмерла і не вмре!

Іван Франко.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Микола Козловський, відомий в Австрії український соціялістичний діяч, помер дня 23. мая після важкої недуги й операції у Відні. Небіщик займав колись видне місце в професіональному русі австрійської соціял-демократії й був якийсь час редактором віденського професійного органу металівців. Був особисто знайомий не тільки з вождами австрійської соціял-демократії, але й західно-европейської. За часів Української Держави в Галичині виїхав до Станиславова й тут працював в Команді міста. Після нашої державної трагедії Покійник вернув до своєї рідні до Відня. В. И. П.!

Осип Скорусь, студ. лісової інжин., помер дня 9. V. с. р. в Берні. Покійник вступив в 1916 р. в ряди У. С. С., опісля служив як підхорунжий в У. Г. А. Разом з Гірською Бригадою перейшов Покійник на Чехо-Словаччину й набавився в таборі в Німецьким Яблоннім туберкульози. Українське студентство похоронило свого товарища дуже величаво на тамошнім кладбищі. В. И. П.!

Олександер Сінгалевич, старший почтовий урядник в Бережанах помер в 47 р. життя. Покійний свідомий Українець виконував у 1918 році обовязки начальника почти в Рогатині. По упадку нашої держави через цілих 3 роки мусів ждати на принняття до державної служби. Три-літнє вегетування без засобів до життя, без платні в голоді та холоді, підірвало його здоровля. Коли по кількох місяцях польської служби захорів, влада при редукціях службовиків, перенесла його в стан супочинку. Обмежений на емеритальні побори не мав спромоги лічитися і по перебутій тяжкій грудній недузі помер в шпиталі дня 21. червня, оставляючи жену і трое малих дітей. В. И. П.!

З українського життя в Америці.

БРОНКС, Н. Й.

Шкільний попис в Бронкс, Н. Й.

В середу, ... відбувся ... дітей ... кої школи (1130 Совтерн Булевард) в Бронкс, Н. Й. Ся школа була зорганізована в січни сього року; протягом кількох місяців розвинулась вона дуже гарно і число дітей дійшло до 53. Українське громадянство в Бронкс постаралося о школу з сеї причини, щоб не позволити большевикам захопити у свої руки нашу дітвору і охоронити її від душевного викривлення. Початки сеї школи були досить тяжкі, бо родичі не конче вірили, щоб вони могли її удержати, а большевики шалено проти неї агітували. Та щира воля і завзяття наших передових людей на Бронкс перемогли всі перешкоди.

Школа міститься у наймленій салі і самі батьки її удержували. Школу провадив гарно і з посвятою п. Теодор Онуфрик.

Милою відплатою за всі труди і старання був саме шкільний попис дітей. Галя була прибрана святочно американськими і українськими кольорами, а на стінах виднілй портрети великих Американців і Українців. Майже вся дітвора була в українських народних строях. Батьки і матері як також гості з Ню Йорку і Лонґ Айленд виповнили битком галю. Від української церкви св. Юра був парох о. П. Понятишин, катехит сьої школи. Настрій на пописі був дуже піднесений.

Іспит тревав від год. 8-ої до 11-ої в ночі і показалося, що діти зробили дуже красний поступ в науці. Читали плавно, гарно писали та співали українські пісні. Мило було слухати відповідей з катехизму і українських деклямацій, голошених дітворою з чуттям і зрозумінням річи. Тішились батьки і матері, що понесли недаремний труд, раділи парох і учитель вислідами своєї праці.

При кінци попису зложив п. В. Морозович, секретар місцевої шкільної ради, фінансовий звіт та переповів коротко історію школи, а п. В. Павлюк, голова ради, подякував горячо родичам і гостям за участь в отсім милім святі. Промовляв накінець о. П. Понятишин, підносячи велику вагу української школи у вихованню наших дітей в Америці та загріваючи родичів, щоби за всяку ціну удержали свою школу на Бронксі. Попис закінчився молитвою і відспіванням українських національних імнів.

Коли б зібрати враження з сього попису і думки, які при нім насувались, то мимоволі треба жаліти, що є ще такі батьки і матері, які не бояться у своїм большевицькім засліпленню затроювати сердець своїх дітей безвірєм і відбиранням їм моральних основ виховання. Дійсно, вони не знають, що творять...

А Ви, Українці на Бронксі, тіштеся, що маєте у себе свою школу, в якій попри розвиток ума можуть ублагороднюватись також серця Ваших діточок і в сей спосіб виробляться на характерних і чесних людей, що колись памятати-муть на Вас і на нарід, з якого вони вийшли. Діточий попис у Вашій школі показав наглядно щиру Вашу дбайливість о себе і свої діти, як також дає запоруку, що удасться Вам дійти до цілі, яку Ви собі поклали, а се, набути на Бронкс свою хату, що примістила б школу і стала загалом осередком народнього життя у Вашій части міста. Слава Вам і честь!

Гість.

З ЦАРСТВА МАНЯКІВ.

(Допись зі Станиславова до перемиського „Українського Голосу").

Як звісно, перед великодними святами виступили всі питомці з духовного семинара, оповістивши заяву, яка була напечатана в нашій пресі. Цей крок питомців свідчив про комплетну компромітацію аранжерів примусового целібату, серед яких особлившу ролю грає ректор духовної семинарії о. Бойчук. Бо прошу собі тільки представити: в тій дієцезії, яку патер Дженокі поставив за взір всім дієцезіям, вже від кількох літ панує примусовий целібат, а еп. Хомишин і о. Бойчук вперто рекламують свій сукцес. Нараз всі питомці затужили за жінками і проголосили війну целібатови. От і тобі „ідейний целібат"! Ото виховав собі еп. Хомишин з о. Бойчуком „целібатників" — отсі слова падали з уст кождого громадянина. Що більше — навіть ті питомці, що вже під примусом приняли свячення (діяконат), уладили збори, на яких нараджувалися, якимби способом скинути з себе шори. Та за порадою старших прийшли до переконання, що вони вже страчені. Увільнити їх з тих шорів мігби тільки Рим на спеціальне представлення, підперте єпископом. Але на це надії не було. Отже неопресвітери, проклявши насильство, поповнене на них, сказали устами одного з них: „Чекає нас доля героя з драми Дмоховського". І я питаю, що чекає наше село від таких целебсів? Чи не станеться такі історії, як перед 4 літами в Городенці, коли то окрема депутація городенських громади явилась в ординаріяті і зажадала до 24 годин забрати собі целебса, бо дються ... , про які парохія від віків не чувала? Ну, і треба було це зілечко забрати. Коли отже ... питомці, виховані і „вишколені" в целібаті навіть при помочі кіна, де їм зогиджувано жінку, одного гарного дня покинули семинар і ще ... не потягли за собою неопресвітерів примусових целебсів, то питаю, що це будуть за „целебси"? Правда, Преосв. Хомишин і о. Бойчук твердять, що це два діяволи приїхали з Перемишля і потягнули за собою всіх питомців. Можливе. Але знов я поставивби скромне питанне: Коли два діяволи (вибачайте: в сподних) потрафили в протягу одного дня повести за собою цілий семинар, то о скілько скорше оден діявол (вибачайте: в „спідниці") потрафить повести за собою всіх тих будучих целебсів? Так, так — городенська історія це лишиться золотом супроти будучого болота.

Але сталось... Станиславівська громада як і ціла станиславівська дієцезія була переконана, що посторонні чинники звернуть увагу манякам на їх маняцтво та може прийде до уздоровлення відносин в дієцезії. Та де там! Маняцтво стало прибирати форми такі, що тут і зимний туш вже не поміг. Тут треба вже санаторії для неулічимих. Посипались отже страхіття асентерункові, донесення до воєвідства і т. д., щоб здеморалізувати виступивших питомців. Майстром в тім ділі показався о. Бойчук. Він то старався передовсім асентерунком проломити фронт і переломив... Не тяжко це було зробити в Станиславові. Між тугейшими питомцями є осібняки, яких звати туманами за мало. Це впрост сміття. Для них світ замкнений і серед инших здорових обставин вони не балилиб дух. семинарії як непотріби. Але в тих хорих відносинах, — вони предложили свою оферту себто целібат за кар'єру. І стали піонерами целібату. При помочи цих каналій, які мають бути колись „світочами" по наших селах, проломив о. Б. фронт, замазуючи до семинара передовсім тих, що дали почин сецесії з семинара. І почалась така деморалізація, про яку аж гидко писати.

Коли питомці виступили зі семинара, стрінулися з симпатією, не тому, що нарушили семинарійну карність, але тому, що скинули маску подлих гіпократів і показали своє правдиве лице. Я зараз другого дня мав розмову з одним поважним старшим, і по мойому глибокому переконанню, ідейним целебсом. Він дуже повздержливий в висловах і на мій запит, що думає про виступленне питомців, сказав: Я одним тільки радуюсь — солідарністю молодих людей. Чи зле зробили, чи добре, — це тепер для мене байдуже; мені імпонує тільки солідарність, бо це є неоціненим скарбом тих людей, будучих священників і громадян. На таких людях може тільки церков і наша справа зискати". —

А коли я в послідних часах, по подвигах о. Бойчука, стрітив того самого священика і звів розмову на питомців, він сказав: „Я є прихильником ідейного целібату, але нехай мені Господь не позволить бачити тих нещасних людей священиками взагалі — чи целебсами, чи жонатими. Це буде голота, що принесе сором нашій церкві. Не вони винні — а деморалізатори, їх зверхники. Все буде так, як непочитальним, що самі не мають виховання, дамо виховувати нашу богословську молодь.

Взагалі голос цілого громадянства, голос духовенства кличе: Геть з деморалізатором молоди, геть з хорим маняком, який стратив всякий авторитет між вірними.

Іван Іванів.

НОВИЙ ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

На місце скомпромітованого провокаторською діяльністю деяких урядових органів міністра Ратайського призначено новим міністрам внутрішних справ Рачкевича.

Богдан Лепкий.

ПИР У КОВАЛІВЦІ.

(Вимок з історичної трилогії „Мазепа").

(4)

Тільки старий сотник, прижмуривши очи підспівував собі дальше:

Ой так, таки так,
Де урода, там і смак,
А у мене від віку,
Ні уроди, ні смаку.

Тимчасом до сіней увійшло дванайцять бандуристів. Старі, сивий волос на очи нависає, вуса з сорочкою, ніби з того самого повісма ткані. Сиділи кругом на лавках, ніби їх давнина до Кочубея в гості прислала.

Гетьманови фотель перед бандуристів поставлено, старшини обступили його кругом і бандуристи вдарили в струни.

Великі сіни наповнилися звуками многострунними, задзвеніли шибки у вікнах, загомоніли дубові одвірки, — пісня давнини наближалася.

Від степів і від могил ішла. Холодним вітром віяло від неї, ніби мерці з гробів повставали, побрязкуючи мечами і подзвонюючи кайданами. То не пісня була, а правда, котру люди замурили.

Із города Козлова до города Трапезонта [зонта
Гуляла галера цвіткована-мальована,
Чотирма цвітами процвітана:

І не одному здавалося, що він бачить тую чотирицвітную галеру, що колишеться на Чорному Морі, відпливаючи в забуття. Обривають вітри злотисто-сині киндяки, а дощі змивають червону габу турецьку, тільки кров християнська багриться на ній; тільки чути плачі невольницькі... Українська галера.

Втихомирилися струни, дванайцять рук на хвилину в воздухах повисло, а потім, як крила знеможених високим летом птиць опустилися на верхняки.

Ніхто не виявляв свого вдоволення, не хвалив, усі ждали дальшого співу:

Поклоняється бідний невольник
Із землі турецької, із віри бусурманської
У городи християнські, до отця, до
Нехай отець і матуся [матусі...
Мою приголу козацькую знають,
Статки-маєтки збувають
Великі скарби собирають,
Головоньку козацькую із тяжкої неволі визволяють..."

Тихо й поважно, то знову грімко і зворушливо розказували кобзарі про муки козацьких бранців у чужих каторгах і темницях.

Скільки їх загинуло, не діждавшися, поки їх родина позбуває статки та визволить їх із неволі.

Мягкосердним жінкам сльози заблистіли в очах, мущинам ніби миш заскребла по серці, бо неоден може мав на совісти брата, або свата забутого не лиш у давній турецькій, але і в новій, польській, литовській і волоській неволі.

Визволь, Боже, бідного невольника
На святоруський берег,
На край веселий,
Між народ хрещений!

Скінчили бандуристи і гетьман почув на собі богато очий, котрі дивилися на нього, як на свого земного бога і визволення в нього благали.

Кобзарі заграли думу про смерть козака на Кодимській долині.

Поможи мені, отцева й матчина молитва...
На колінах стати, [тво,
Семипядную пищаль у руки дістати,
До три мірці пороху підсипати,

тут уже козаки не втерпіли і разом з бандуристами однозвучно заголосили:

По три кульки свинцевих набивати,
Орлам чорнокрильцям,
Козацьким дозірцям,
Великий подарунок посилати.

Співаючи це, споглядали в гору, ніби над ними повис двоглавий чорний орел.

І заграли й заспівали старці-бандуристи про смерть гетьмана Богдана. А коли дійшли до слів:

То не чорні хмари ясне сонце заступали, [пали,
Не буйні вітри в темнім лузі бушували,
Козаки Хмельницького ховали,
Батька свого оплакали...

коли до тих слів дійшли, в Кочубеєвих сінях зробилося сумно, як на поминках по панахиді. І мимохіть усякий дивився на Мазепу, щоби він кінчив діло, яке не довелось скінчити батькови Хмельницькому.

Мазепа чув і розумів цей погляд.

І співці і слухачі втомилися мандруючи за звуками бандури по зарослих шляхах України.

Усім слушащим,
Усім православним християнам,
Сьому домодержавцю,
Хозяину й хозяйці
Подай Боже, на многая літа!

Загомоніли ще раз усі дванайцять бандур і змовкли. Кочубей дякував старцям-співакам, гетьман підійшов до одного з них і став розглядати бандуру.

Любов Хведорівна просила, щоби зробив їм честь і заграв.

„Щож би таке?"

„А тую пісню, що ви її зложили, про згоду".

І гетьман заграв.

Уважно слухали Кочубеєві гості, як грали бандуристи, а тепер, так тихо зробилося, як у церкві. Може вдруге не почує, як Мазепа грає. А грав він інакше, ніби вчено, бо й иньшої пісні співав.

Нема любви, нема згоди
Од Жовтої взявши Води —

нарікала Мазепина пісня, взиваючи українських панів-старшин до згоди з собою і до боротьби з ворогами:

Самопали набивайте,
Острих шабель добувайте,
Нехай вічна буде слава,
Же пред шаблю маем права!

Його голос, зразу лагідний, ніби журливий, кріпшав з кожним віршом, а при кінци зробився різкий, ніби приказ вожда.

Задзвеніли козацькі шаблі, застукали чоботи, і загриміло по всіх салях Кочубеєвого двора:

Нехай вічна буде слава,
Же пред шаблю маем права!

„Не вмію я на такій старосвітській бандурі грати, — казав гетьман, коли йому дякували. — Тут мало струн і самі кишкові, а я до металевих привик".

„У Мотрі, — підхопив Кочубей — є бандура з металевими струнами, принеси, Мотре пану гетьманови свою бандуру!"

„Принести?" — спитала Мотря, дивлячись гетьманови в очи.

„Будь ласка! Стрібуємо яка. Може вона, привикши до дрібних дівочих пальців, моїх і слухати не схоче. Побачимо".

Мотрин покоєвий зі свічником біг скоро по сходах.

Мотря ішла за ним. Ніби в хмари знімалася...

Гетьман мав грати на її бандурі.

Вбігла на горище, зняла зі стіни струмент, здмухнула пил і несла, підложивши під спідняк долоні, як святощ яку...... Гетьман мав на тій бандурі грати.

Не знала, чому кров ударила їй до голови, чому по висках ніби хтось молотками валив. Сходи скрипіли, так богато очий дивилося на неї, так богато горіло свічок. На обличчю її ніби невидиме сонце сияло.

Ще два сходи, ще оден і — ступила на камяну долівку. Всі розступилися. Між нею і гетьманом не було нікого.

Якіж ті сіни довгі! Нащо батько збудував такі великі сіни? Чиї то очи дивляться так пильно на неї, такі дивні очи!

Ще крок, ще два і гетьман простяг руки, щоб приняти від Мотрі бандуру.

Задріжали під Мотрею ноги, захитався спідняк у її долонях... якийсь жалібний стон, якийсь сумний бренькіт, і — розбита бандура лежала між ним і нею. Мотрі світ закрутився в очах, затанцювали стіни, шафи і люди і вона, як підкошена повалилася на землю.

Кинулися до неї батько-мати, тітка з каплями прибігла, Чуйкевич приніс води.

Не дочутилися.

На руках Мотрю на горище занесли.

Гетьман дивився на порвані струни розбитої бандури. Схилився, прикляк і хотів збирати. Але старшини не дали.

Позбирали.

Кінець.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за місяць червень 1925 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Тов. ім. Тараса Шевченка в Савт Амгерст, Огайо, від. 343. У. Н. Союза: Ботвич Антін, Головач Олекса, Гончаров Микола, Сейген Григорій, Субота Марія, Субота Василь, Журкевич Михайло.

РОЗВЯЗАНИЙ ВІДДІЛ:

Тов. ім. Івана Франка, від. 204 У. Н. Союза в Джанставн, Па. Члени того відділу відійшли з переступними листами до інших відділів У. Н. Союза.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Барнич Павло, Рудик Марія.
В. 7. Сташек Марія.
В. 8. Матала А. Іван, Околіта Андрій.
В. 20. Хома Федько.
В. 23. Щуран Юстина, Захаревич Михалина.
В. 24. Горка Владислав.
В. 28. Шиттар Зофія.
В. 30. Фіркал Ольга.
В. 36. Худяк Анна.
В. 41. Сеньчишак Марія.
В. 42. Коваль Ева, Ревега Йосифа, Угляк Катерина, Угляк Теодор.
В. 44. Ґулька Марія, Маґіброда Михайло, Стефаньчик Марія.
В. 45. Бернацький Петро, Ґаламаґа Софрон, Муцовський Стах, Осадчук Василь, Рибачок Антонина, Рибачок Онуфрій.
В. 46. Федаш Еміль, Головчак Олекса, Кобзістий Микола.
В. 56. Федчак Григорій.
В. 57. Лозінський Йосиф, Вареница Кирило, Жмуд Бартоломій.
В. 58. Топольніцька Зофія.
В. 59. Постоловська Марія, Венґрин Олекса.
В. 65. Баль Михайло, Грабар Стефан, Войтович Варвара.
В. 67. Білінська Марія.
В. 69 Фатюк Григорій, Сулима Микола.
В. 70. Туреньчак Іван.
В. 73. Рабій Іван.
В. 76. Горбач Данько, Кравчук Марія, Стахура Марія, Стахура Василь, Тимонько Ксеня, Тимонько Михайло.
В. 83. Крастин Яків, Маєндевич Йосиф.
В. 85. Шипула Володимир.
В. 86. Демський Яків, Ільницький Стефан, Іванина Е. Дмитро.
В. 90. Федорчук Василь, Кропивник Гаврил, Матковський Йосиф, Приходa Олекса.
В. 91. Литвин Іван.
В. 94. Чемпий Михайло.
В. 95. Валігурський Олекса.
В. 98. Оравич Л. Іван.
В. 99. Замора Марія.
В. 102. Самсон Филип.
В. 111. Бернадин Олекса.
В. 112. Бахаровська Марія, Бучак Пелягія, Федорчак Марія, Лучка Катерина.
В. 121. Салик Йосиф.
В. 122. Пронінський В. Стефан, Сусол Іван.
В. 123. Мрикало Катерина.
В. 130. Ґурський Петро, Карпович Антін, Стешин Дмитро.
В. 136. Пилипчак Андрій.
В. 137. Томко Іван, Томко Юрій.
В. 142. Фостовська Зофія.
В. 143. Ґулька Теодор, Шулинда Дмитро.
В. 144. Вуйцевич Михайло.
В. 147. Кубач Олекса.
В. 149. Паньчишин Микола.
В. 154. Злонкевич Михайло.
В. 155. Мельникевич Олена, Мельникевич Юрій.
В. 158. Каратник Стефан.
В. 161. Пристай Роман.
В. 162. Мохніцький Казимир.
В. 163. Ґураль Василь, Голинський Юліян.
В. 172. Ґерич Анна.
В. 175. Грошко Василь.
В. 177. Шевчук Анастазія, Шевчук Іван.
В. 176. Олексюк Стефан, Павлишин Василь, Петрашук Стефан.
В. 179. Кордоновий Дмитро.
В. 182. Онуфрик Анна, Станьчак Микола.
В. 189. Лопацій Марія.
В. 192. Німа Юлія.
В. 198. Бернард Стах.
В. 203. Бакалець Филип, Ґвязда Олена.
В. 206. Червінський Онуфрій, Сусла Григорій.
В. 211. Харов Гнат.
В. 213. Павлукович Іван.
В. 214. Тупись Василь, Тупись Зофія.
В. 216. Бучман Марія, Парійчук Тatіяна.
В. 217. Голубик Іван, Косців Іван, Крайовский Йосиф.
В. 218. Богач Анна.
В. 222. Петляк Петро.
В. 223. Котлярчик Марія, Мельник Іван.
В. 235. Андриц Михайло, Цуп Микола, Холявка Василь, Проць Йосиф.
В. 236. Герик Юрій.
В. 237. Лаврик Марія, Вольська Марія.
В. 241. Червінський Михайло.
В. 242. Яцила Іван, Яцила Яків.
В. 245. Мозовіта Зофія, Великий Василь.
В. 252. Новодворська Олена.
В. 253. Сорохтій Розалія.
В. 258. Петрович Теодор.
В. 266. Каша Іван.
В. 271. Базарніцький Стефан, Чучман Дамян.
В. 273. Гапа Петро, Гапа Марія.
В. 274. Катона Іван.
В. 276. Сома Теодор.
В. 278. Лисканич Федор.
В. 281. Левкут Стефан, Павлів Іван.
В. 282. Дячик Василь, Пастух Стефан, Старовушна Катерина.
В. 287. Хандога Параскевія, Кіт Сильвестра.
В. 292. Гальчишак Юстина, Жидик Іван, Жидик Катерина.
В. 295. Хорошак Йосиф, Гондан Розалія, Котович Марія, Кос Михайло.
В. 303. Куземчак Анна.
В. 310. Пісецька Марія, Підкович Іван.
В. 318. Демчишин Текля, Кравчук Ксеня.
В. 325. Бехонко Теодор, Чабаранок Іван.
В. 326. Ходневич Андрій.
В. 329. Гоє Іван, Язьвінський Семен.
В. 331. Романюк Марія, Романюк Евдокія.
В. 334. Гомзяк Микола, Ковталюк Микола, Запотічний Йосиф.
В. 335. Ґрабаш Анна, Ґрабаш Григорій, Мищин Микола.
В. 336. Біляс Микола, Голдер Катерина, Голдер Микола, Кальмук Катерина.
В. 337. Балюк Марія, Барилюк Марія, Барилюк Войтко.
В. 351. Клячук [illegible]
В. 364. Сірацька Текля.
В. 369. о. Бон Франц.
В. 370. Хобоцяк Катерина, Хобоцяк Михайло, Сердинський Йосиф, Шуляк Василь.
В. 384. Паньчишин Іван.
В. 385. Гарчишин Катерина, Кучинська Варвара, Олиник Юлія.
В. 388. Хелпа Катерина, Мамчин Михайло, Петрик Йосиф.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козар Василь.
В. 7. Цьвонкала Анна, Войтановський Андрій.
В. 18. Зопко Марія, Зопко Теодор.
В. 31. Кот Гнат.
В. 45. Шайнок Іван, Шайнок Микола.
В. 55. Папеж Іван.
В. 62. Цибак Стефан, Козак Іван, Маслюх Василь.
В. 63. Іванишин Іван, Колодій Павло.
В. 82. Новіцький Василь.
В. 85. Дріль Іван.
В. 95. Парубочий Іван.
В. 102. Кардамаш Йосиф, Стех Анна, Угрин Йосиф.
В. 107. Мисник Яким.
В. 109. Романська Марія, Стехуляк Іван.
В. 112. Угрин Катерина.
В. 120. Черхавський Іван.
В. 133. Петрик Іван.
В. 135. Рушняк Анна, Рушняк Олекса.
В. 137. Божек Петро.
В. 146. Поторок Семен.
В. 206. Лукиник Дмитро.
В. 207. Кочинаш Юрій.
В. 209. Голуб Йосиф, Мурдза Марія.
В. 221. Гусир Михайло, Козак Йосиф, Стефанишин Гринько, Стронський Василь, Волковецький Микола.
В. 233. Мартинець Антін.
В. 235. Богаченко Іван, Пеляничко Михайло.
В. 237. Каспер Теодор.
В. 268. Грицишин Микола, Медвідь Іван.
В. 269. Руда Марія, Рудий Дмитро.
В. 273. Петросевич Гнат.
В. 274. Лучкевич Лука.
В. 292. Франц И. Василь.
В. 298. Серетний Йосиф.
В. 299. Угрин Дмитро.
В. 312. Соповінський Іван.
В. 316. Леткий Василь, Мачинський Олекса, Пригода Василь.
В. 336. Павук Атанас.
В. 338. Ґаґатко Петро, Ґаґатко Михайло.
В. 339. Бирянич Кость.
В. 351. Балита Василь, Тимців Стефан, Зінкевич Пилип.
В. 367. Хмиляк Матвій, Попович Пелягія, Попович Микола.
В. 385. Бородай Анастазія, Бородай Йосиф, Димяник Іван, Димяник Василь, Голіят Бартош, Лозовська Анеля, Лозовський Іван, Сеник Семен, Рихлій Константин.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Гевчук Павло.
В. 24. Ґрич Михайло.
В. 42. Дунець Павлина, Дунець Іван.
В. 103. Борсук Федор.
В. 121. Голіят Лев, Вітенюк Анна, Вітенюк Ілько.
В. 141. Чорній Марія, Чорній Стефан.
В. 169. Іванишів Анна.
В. 213. Кусик Андрій, Литвин Йосиф, Литвин Іван, Лисий Іван, Марків Стефан, Запотоцький Андрій.
В. 218. Лунів Анеля.
В. 233. Гевка Теодор.
В. 270. Грабар Павло.
В. 310. Лема Текля.
В. 329. Карлицька Юлія.
В. 337. Павюк Евдокія, Павюк Тимко.
В. 379. Сидорик Розалія, Сидорик Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Амбіцька Ксеня.
В. 14. Лелит Микола, Маркевич Стах, Маркевич Марія.
В. 15. Козак Вавро.
В. 24. Кушнір Михайло.
В. 41. Лепак Константин.
В. 44. Каськів Марія, Каськів Василь.
В. 45. Демків Стефан.
В. 53. Маюк Теодор.
В. 70. Бібко Юрій, Гоч Данило.
В. 82. Посацький Яків.
В. 83. Кляпко Михайло.
В. 85. Ницак Василь, Паращук Данило.
В. 86. Янків Лев, Кривицький М. Ів.
В. 91. Кузьо Михайло.
В. 93. Вардига Теодор.
В. 94. Ґловацький Йосиф, Латовський Василь.
В. 96. Губіцький Петро, Савчак Ілія, Скрабут Марія, Скрабут Антін, Тепко Гнат, Трухман Захар.
В. 103. Рашковецький Іван.
В. 106. Бердій Петро, Ісаюк Марія, Ісаюк Василь, Ковальчук Петро.
В. 109. Ґерич Василь.
В. 113. Підкалицький Йосиф.
В. 122. Клебаш Роман, Мудрик Григорій, Накалський Матвій, Пересада Теодозій, Степанський Роман.
В. 123. Торган Анна.
В. 133. Сорока Анастазія, Сорока Лев, Шуменко Теодор.
В. 135. Беца Федор, Годованець Катерина, Годованець Василь, Медвідь Іван.
В. 137. Собович Бальвина, Собович Стефан.
В. 147. Біленький Іван.
В. 155. Куций Микола, Маґрель Вас.
В. 156. Білик Стефан.
В. 159. Бейко Яків.
В. 170. Грабар Текля, Грабар Василь, Грабар Іван, Лисобей Григорій, Вирста Ілія.
В. 179. Василюка Марія.
В. 193. Нагадзина Марія, Нагадзина Теодор.
В. 201. Борецька Юстина, Борецький Гаврил.
В. 207. Корпіта Андрій.
В. 209. Скрипочка Теодор.
В. 210. Сабаль Іван.
В. 218. Крис Гавриїл.
В. 221. Граб Іван.
В. 222. Польовий Михайло.
В. 229. Кальмук Павло.
В. 230. Деник Марія.
В. 232. Будник Стефан.
В. 243. Маляр Семен, Марціховський Іван, Підлісний Іван ст.
В. 245. Базів Вікторія, Базів Василь.
В. 248. Маньків Іван, Віщук Анастазія, Віщук Василь.
В. 266. Калитин Олекса.
В. 268. Громяк Петро, Громяк Михайло.
В. 275. Шельвах Михайло.
В. 276. Сушинський Микола.
В. 282. Білобрович Семен.
В. 283. Цибуляк Ілько.
В. 285. Ян[illegible] Елвард.
В. 292. Гурняк Михайло.
В. 294. Ловас Андрій.
В. 297. Соболь Андрій.
В. 311. Баріцак Стефан.
В. 313. Сиґур Василина.
В. 316. [illegible] Чорнень-
кий Мик., Кульчицька Євдоха, Кульчицький Константин, Маслій Данило.
В. 319. Білецький Микола, Стецик Данило.
В.324. Березовський Петро.
В. 326. Романовська Стефанія, Романовський Константин.
В. 331. Пантела С. Іван.
В. 333. Буц Юлія, Котовська Варвара, Пипяк Настуня.
В. 338. Лабай Гнат, Малиньчак Михайло.
В. 365. Цибуляк Петро, Цибуляк Іван, Сливка Григорій.
В. 367. Біґун Микола, Філіпович Параска, Філіпович Василь, Лесик Прокіп, Лукаш Данило, Солдат Михайло, Шихворост Яць.
В. 385. Ясенюк Анна, Ясенюк Рудольф, о. Мацюрак Стефан, Пупеза Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Давіньчик Микола.
В. 47. Борсук Феодор.
В. 91. Врублевська Марія, Врублевський Михайло.
В. 98. Гевчук Павло, Запотоцький Андрій.
В. 104. Ворона Микола.
В. 119. Лунів Анеля.
В. 130. Буць Катерина, Буць Василь.
В. 161. Ґрич Михайло.
В. 166. Гатлан Іван.
В. 170. Грабар Павло, Лема Текля.
В. 181. Павлюк Евдокія, Павлюк Тимко.
В. 204. Цимбаляк Марія, Цимбаляк Василь, Дзяма Дмитро, Ференц Еміліян, Липка Олена, Липка Михайло, Тирчик Анна, Тирчик Іван, Васильчак Петро.
В. 217. Іваницький Терентій.
В. 221. Сидорик Михайло, Сидорик Розалія.
В. 233. Паньків Петро.
В. 281. Кусик Андрій, Литвин Йосиф, Литвин Іван, Лисий Іван, Марків Стефан.
В. 300. Крупінський Францішок.
В. 316. Пригода Василь.
В. 357. Іванців Михайло, Шаран Михайло.
В. 385. Канюк Михайло, Коцюба Олена, Коцюба Стефан, Кошуба Павлина, Кошуба Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 9. Лаґуна Антін.
В. 28. Похно Василь.
В. 94. Мандзюк Едвард.
В. 110. Літвицький Мирон.
В. 130. Гаталський Олекса.
В. 152. Демків Юліян.
В. 159. Ремез Іван.
В. 177. Сидлярчук Дмитро.
В. 221. Дубас Василь.
В. 234 МакЛейн Анна.
В. 354. Волошин Петро.
В. 388. Дмитриків Петро.

ЗІСТАВЛЕННЄ!

З початком місяця червня 1925 р. в У. Н. С. було повнолітних членів	17.891
В місяци червни 1925 р. принято нових	208
В місяци червни 1925 р. принято наново	75
В місяци червни 1925 р. принято з переступнили листами	26
Разом	18.200
В місяци червни 1925 р. суспендовано	126
В місяци червни 1925 р. відійшли з перест. листами.......	43
В місяци червни 1925 померло	12
Разом	181
З кінцем місяця червня 1925 р. в У. Н. С. було повнолітних чл.	18.019

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі Д.	на $ 100..........	17
В клясі А.	на $ 250..........	388
В клясі АА.	на $ 500..........	5.509
В клясі В,	на $ 750..........	861
В клясі С.	на $1000..........	11.029
В клясі ВВ.	на $1500..........	184
В клясі СС.	на $2000..........	31
	Разом	18.019

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Гутник Мих., Станьчак Анна.
В. 7. Мишкевич Андрій.
В. 9. Ковальчик Анна, Лесик Анна, Нарадка Іван, Нарадка Василь, Нарадка Анна, Нарадка Павло.
В. 14. Гундяк Стефан.
В. 22. Косців Адам.
В. 23. Захаревич Анна.
В. 28. Цинайко Теодор, Фірман Анна, Фірман Богдан.
В. 29. Ольховський Йосиф.
В. 39. Кинь Олена, Кинь Іван, Кинь Юлія.
В. 42. Коваль Емілія, Коваль Томаш.
В. 43. Лагода Йосиф.
В. 44. Барна Григорій, Ґулька Йосиф, Ґулька Стеля.
В. 45. Сеник Вол. Теодор, Стриковська М. Анна.
В. 50. Лазорович Василь, Лазорович Ольга.
В. 55. Бартох Франко, Чайковська Ольга, Шандровський Іван, Шандровський Павло, Шандровський Йосиф.
В. 87. Сухина Зофія, Сухина Катерина, Сухина Юлія.
В. 90. Надич Петро, Надич Анна, Надич Василь, Надич Юстина, Надич Пелягія.
В. 102. Микитюк Юрій.
В. 109. Белина Томаш, Мороз Зофія.
В. 112. Войнаровська Олена.
В. 116. Костирка Олена.
В. 130. Дзюма Евген.
В. 136. Куйбіда Марія.
В. 147. Білан Юлія.
В. 158. Ступак Зофія, Ступак Юлія.
В. 165. Мельник Йосиф, Мельник Володимир, Мельник Теодор.
В. 179. Брич Микола, Надзега Андрій, Надзега Анна.
В. 182. Онуфрик Надя, Онуфрик Александра, Зубар Лев Микола.
В. 192. Фридрик Іван, Фридрик Юлія, Фридрик Емілія.
В. 198. Фучило Стефан, Фучило Петро, Фучило Катерина.
В. 213. Бирич Аґнес, Сомик Катерина, Сомик Стефан.
В. 217. Дмитрів Василь.
В. 218. Гриців Зофія.
В. 230. Городницький Евген, Городицький Володимир.
В. 232. Панкрак Мирослав.
В. 235. Андриц Михайло, Крупник Ольга, Масник Марія.
В. 237. Крика Михайло, Вороняк Мирослав.
В. 2[illegible]. [illegible] Володимир.
В. 245. Гавришкевич Марія, Гавришкевич Катерина, Гавришкевич Іван, Гавришкевич Анна.
В. 250. Ваштура Іван.
В. 282. Старовушна Анна.
В. 283. Малиса М. Володимир, Малиса М. Ольга, Малиса І. Ярослав, Малиса М. Наталія, Малиса Т. Богдан, Савран Василь, Зобків Іван, Зобків Микола, Зобків Александер.
В. 288. Мандзій Марія, Мандзій Анна, Мандзій Зофія.
В. 292 Масляк Мирослав.
В. 298. Ощипко Зофія, Ощипко Михайло, Ощипко Анна.
В. 307. Слободян Марія, Слободян Іван, Слободян Юрій, Слободян Дмитро, Слободян Роман.
В. 310. Пясецький Іван, Пясецький Станислав, Пясецький Йосиф, Сенишин Анна.
В. 317. Залеський Василь.
В. 333. Савчак Іван, Савчак Анна, Савчак Теодор, Савчак Марія, Савчак Анастазія, Савчак Олена, Савчак Катерина.
В. 338. Бляма Юлія, Бляма Олена, Бляма Микола.
В. 364. Леськів Василь.
В. 369. Пшик Катерина.
В. 380. Махнич Йосиф.
В. 385. Пилатюк Юлія.
В. 388. Хелпа Михайло, Хелпа Владислава, Хелпа Йосиф.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 18. Зопко Григорій, Зопко Олена, Зопко Стефанія.
В. 57. Федик Емілія.
В. 78. Мацйовський Франко.
В. 135. Рушняк Іван, Рушняк Марія.
В. 218. Бортник Петро, Бортник Марія, Бортник Михайло, Степчук Іван, Степчук Анна.
В. 268. Медвідь Антін.
В. 269. Рудий Петро.
В. 276. Фірич Семен, Фірич Михайло, Фірич Катерина, Фірич Марія, Фірич Стефан.
В. 316. Легкий Володимир, Легка Параска.
В. 338. Ґаґатко Йосиф, Ґаґатко Юрій, Ґаґатко Іван, Ґаґатко Едвард, Ґаґатко Елісавета.
В. 364. Кукіз Ольга.
В. 385. Бородай Франко, Бородай Анна, Бородай Михайло, Лозовська Анна, Лозовський Володимир, Лозовський Павло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ (КАРТАМИ):

В. 310. Лема Петро, Лема Анна.
В. 337. Павлюк Анна, Павлюк Ґеня, Павлюк Стася.
В. 379. Сидорик Анна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК:

В. 6. Фридрик Михайло, Плетеник Михайло.
В. 24. Катинський Михайло, Катинська Анна.
В. 41. Лепак Анна, Лепак Марія.
В. 44. Петрик Йосиф, Петрик Стефан.
В. 59. Велиток Павло, Велиток Магдалена, Велиток Анна.
В. 64. Миленька Василина.
В. 70. Камінський Іван.
В. 82. Посацька Марія.
В. 106. Ісаюк Михайло, Ісаюк Анна, Ісаюк Стефан, Ісаюк Юстина, Ісаюк Василь.
В. 137. Собович Віцко.
В. 147. Дзядик Петро, Дзядик Володимир.
В. 170. Пельо Евгенія, Пельо Павлина.
В. 182. Олійник Анна.
В. 193. Бойко Григорій, Нагадзина Катерина.
В. 239. Задорожна Анна, Задорожний Володимир, Задорожний Йосиф.
В. 316. Кульчицький Василь, Кульчицький Петро.
В. 367. Филипович Микола, Филипович Явдоха.
В. 369. Коник Іван, Коник Володимир, Коник Катерина, Коник Михайло.
В. 385. Ясинюк Володимир.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 7. Стасіцька Марія.
В. 30. Назарко Ольга.
В. 39. Кудлик Олена.
В. 41. Сенчишак Марія.
В. 44. Махиброда Михайло, Стефаньчик Марія.
В. 56. Юпа Марія.
В. 70. Іван Турінчак.
В. 104. Торґен Іван.
В. 160. Притика Анастазія.
В. 175. Грошко Василь.
В. 198. Бернад Стах.
В. 210. Олійник Лев.
В. 213. Павлікович Іван.
В. 234. Скоренький Теодозій.
В. 245. Мазовіта Зофія.
В. 295. Хорощак Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 170. Лема Петро, Лема Анна.
В. 181. Павлюк Анна, Павлюк Ґеня, Павлюк Стася.
В. 204. Цимбаляк Катерина, Цимбаляк Марія, Цимбаляк Анна, Ференц Стефан, Ференц Василь, Ференц Марія, Липка Зофія, Липка Семен, Липка Марія, Турчик Григорій, Турчик Катерина, Турчик Іван, Турчик Марія, Васильчак Михайло, Васильчак Катерина, Васильчак Стефан, Васильчак Юлія, Васильчак Микола.
В. 221. Сидорик Анна.
В. 357. Шаран Іван, Іванців Катерина, Іванців Микола, Іванців Григорій, Іванців Анна.

ПОМЕРШІ ДІТИ:

В. 8. Федьків Іван.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця мая 1925 р. в У. Н. С. було дітий членів	10.149
В місяци червни 1925 р. принято нових	130
В місяци червни 1925 р. принято наново	33
В місяци червни 1925 р. принято з переступними листами	6
Разом	10.318
В місяци червни 1925 р. суспендовано	39
В місяци червни 1925 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	17
В місяцю червни 1925 р. взяли переступні листи	29
В місяцю червни 1925 померло	1
Разом	86
З кінцем місяця червня 1925 р. в У. Н. С. було дітий членів	10.232

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком місяця червня 1925 в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	28.040
В місяци червни прибуло: повнолітних членів	128
дітий членів	83
З кінцем місяця червня 1925 р. У. Н. Союзі було всіх обезпечених	28.251

УВАГА

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць червень 1925 року як суспендовані або виключені за неплаченне місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягом сего місяця (липня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Єсли цего не зроблять до кінця місяця липня 1925, то в серпни 1925 року мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте) наколи схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяці червни 1925 р. взяли переступні листи а еще досі не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци липни 1925 р., бо на другий місяць то є в серпни 1925 року стратять всі членські права і моглиби бути принятi тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

ЛЯЦЬКИЙ ПОХІД ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ҐІМНАЗІЇ В ПЕРЕМИШЛІ.

Українські ґімназії були сіллю в очах вшехполяків. Кождому нашому старшому громадянинови відомо, яку тяжку боротьбу мусіло вести українське громадянство за кожду з тих нечисленних ґімназій. Польська політика не хотіла допустити до їх основування і тому всіми силами, всіми впливами у Відні поборювала кожде домагание українських послів в тім напрямі. Пригадати хотьби історію станиславівської ґімназії, за яку велась боротьба кілька літ. Тим способом удалось Українцям виборoти ледви 5 українських ґімназій.

Від р. 1923 розпочато ліквідацію українських ґімназій, очевидно постепенно. Плян тої ліквідації ясно представив теперішний міністер освіти в „Слові польскім", як був редактором цего українoжерного щоденника. З цим пляном він і тепер не криється. А саме, коли недавно явилась у него російська депутація з домаганням креовання російської ґімназії, міністер відповів відмовно. А коли депутація покликалась на істнованне українських ґімназій, то міністер заявив, що цей чирак дозрів вже до операції. І переводиться операція...

Передовсім перемиська українська ґімназія відбирає сон вшехполякам. Минулого року перемиська „народова орґанізація" вислала до Варшави пропамятне письмо, в якім домагається знесення української ґімназії, а як арґументи навела всі сплетні, які колинебудь появились у ворожих нам часописах. Українське громадянство сподівалося, що для провірення „злочинів", наведених вшехпольською орґанізацією, зїде урядова комісія. Та так не сталось, бо урядові чинники дуже добре знали, що всі ті „арґументи" є нічим иншим, тільки злобою. Тому треба було чекати на свіжі факти.

Ми вже згадували, що звичайне штубацтво одного учня витворило леґенду про замах на директора української ґімназії, яку вся польська преса з великим вдоволенням рекламує, себто робить „опінію". Опісля д. 29. квітня переведено ревізію в Ґімназійнім Інституті і тут на коритарі, в плащі ученика III. кл. знайдено якісь відозви комуністичні. Що ці відозви були підкинені якимсь осібняком, про це нема ніякого сумніву. Виділ Інституту рішучо в своїм комунікаті заявив, що матеріял знайдений при ревізії, на місці приступнім для людий зпоза Інституту, є підкинений. Та все таки арештовано кількох учеників, ведено їх скованих через місто до суду на те, щоб їх по кількох днях звільнити. А ведено теж між ними і того ученика з III кл. ґімн., в якого плащі знайдено комуністичні відозви, а якого вина була хіба та, що за високий виріс на свій вік, бо провокатор, побачивши його довгий плащ, думав, що це плащ ученика вищої ґімназії. Що цей ученик впав офірою провокатора, про це переконана і польська влада. Проти цего ученика III кл. застановлено вже слідство а кураторія дала приказ приняти його знову до школи.

Хтож властиво є виновником? От обовязок поліції викрити і покарати провокатора. Та замісць того кураторія і міністерство виступили проти Ґімназійного Інституту і проти української ґімназії з репресіями, а саме кураторія заборонила учням мешкати в Ґімназійнім Інституті, почавши від 1. червня і 150 хлопців мусіло собі шукати станцій. Крім того сам міністер Ґрабскі велів дня 30. мая завісити науку в VII і VIII клясі української ґімназії, разом в 5 відділах і близько 200 учеників мусіло виїхати на село, а абітурієнти, які мали складати іспит зрілости 9. червня, не докінчили науки і теж розїхались, не знаючи, що буде з їх іспитом зрілости.

Отсе факти. Похід проти української ґімназії розпочався на добре.

(Перемиський „Укр. Голос").